قیمت ۲۰۰۰ تومان / شماره ۱۵۰۴

toseeirani.ir

روزنامه صبح
سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

توسعه ایرانی

چهارشنبه ۸ آذر ۱۴۰۲ / ۱۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۵ / ۲۹ نوامبر ۲۰۲۳

عضو مجلس خبرگان:

در کمیسیون‌ها، به‌طور کاملا مخفی در مورد قائم‌مقام رهبری کار می‌کنند

سیاست ۲

برای نخستین بار در کشور انجام شد؛

طراحی و تولید ورق‌های مخازن CNG خودرویی در فولاد مبارکه

بنگاه‌ها ۴

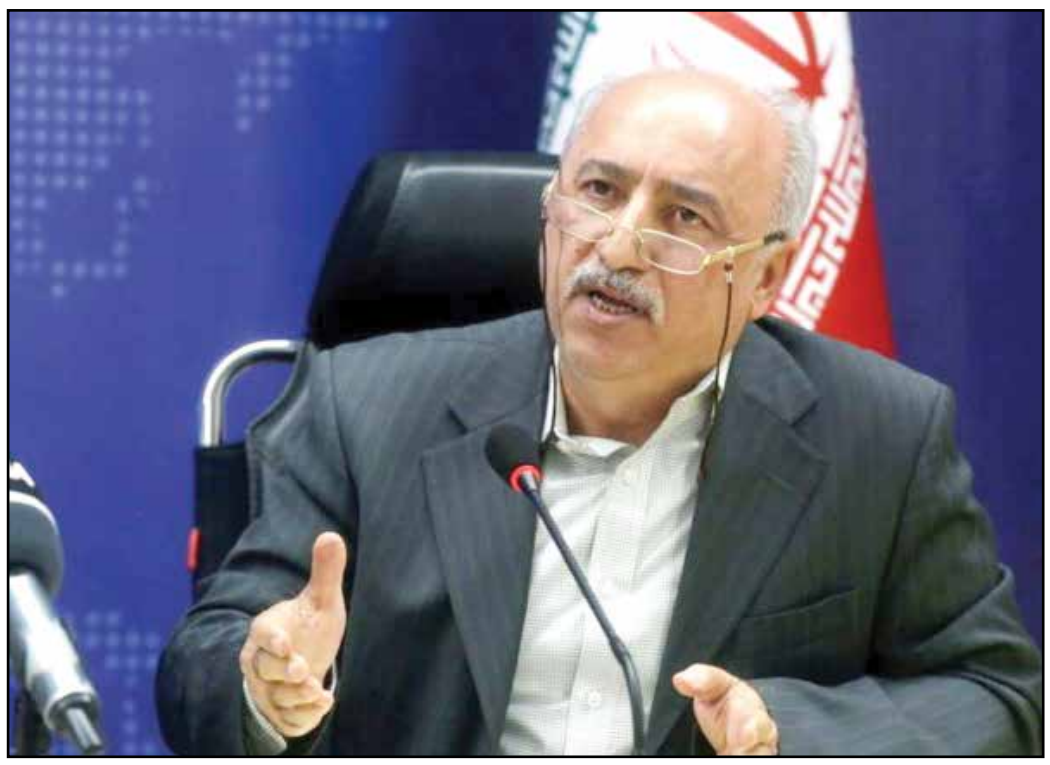

افقه با اشاره به قرار گرفتن رشد اقتصادی بر دوش نفت و دلالی:

همین رشد ۴ درصدی را هم سال بعد نخواهیم داشت

چرتکه ۳

لایحه بودجه ۱۴۰۳ حاصل بن‌بست در رفع تحریم‌هاست؛

مذاکرات هسته‌ای؛ فریز شده در آتش جنگ!

وقتی آمریکا از دیپلماسی به بهشت سال ۹۷ از برجام خارج و زنجیر تحریم‌ها به پای ایران بسته شد، امیدها بر این بود که با تلاش‌های دیپلماتیک یا خروج ترامپ از کاخ سفید بتوان این توافق را احیا کرد و از زیر فشار تحریم‌ها خلاص شد. اکنون اما در حالی که کشور ششمین سال تحریم را پشت سر می‌گذارد، محتوای لایحه بودجه ۱۴۰۳ حاکی از این است که یک سال سخت تحریمی دیگر، چه‌بسا سخت‌تر از قبل در راه است! اگر تصویر روشنی از لغو تحریم‌ها ظرف ماه‌های آینده وجود داشت و یا مذاکرات امیدبخشی در این خصوص در جریان بود، قطعا لایحه‌ای که دولت برای بودجه سال ۱۴۰۳ تدارک می‌دید، متفاوت از لایحه فعلی بود. شهریور امسال به دنبال توافق ایران و آمریکا برای تبادل چند زندانی آمریکایی در ازای آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی، این گمانه مطرح شد که دو طرف به حصول توافقاتی که بتواند برخی گشایش‌های اقتصادی ولو جزئی و محدود را برای ایران به همراه داشته باشد، نزدیک می‌شوند. حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران همان زمان تاکید کرد که این توافق می‌تواند به گفت‌وگو درباره توافق هسته‌ای و لغو تحریم‌ها کمک کند. او همچنین خبر داد که از سوی سلطان عمان ابتکاری روی میز است و از طریق آن تبادل پیام‌هایی نیز در جریان است...

سیاست ۲

جای خالی دانش در مهمترین تصمیم‌گیری‌های دولت و مجلس به شدت احساس می‌شود

تناقض‌های بیشمار در مصوبه افزایش سن بازنشستگی

همین صفحه

پیشنهاد به وزیر کشور:

شما مرد میدان سیاست نیستید؛ استعفا بدهید

سیاست ۲

رئیس سازمان امور مالیاتی:

مالیات‌ستانی از مشاغل ۹۲ درصد افزایش یافت

چرتکه ۳

موسوی لاری:

متاسفم که تمام هم و غم دولت حجاب شده است

سیاست ۲

در بیانیه ۱۲۷ انجمن صنفی کارگران ساختمانی عنوان شد:

افزایش سن بازنشستگی را نمی‌پذیریم

چرتکه ۳

بازنشستگان کشوری در چند شهر تجمع کردند

دسترنج ۸

برای پرسپولیس همه چیز به روز آخر کشیده شد

امتیاز زندگی!

آدرنالین ۶

گفت و گو

جای خالی دانش در مهمترین تصمیم‌گیری‌های دولت و مجلس به شدت احساس می‌شود

تناقض‌های بیشمار در مصوبه افزایش سن بازنشستگی

مصوبه اخیر مجلس برای افزایش سن و سابقه بازنشستگی به منظور خروج صندوق‌های بازنشستگی از ورطه بحران و ورشکستگی به اعتقاد برخی از فعالان صنفی مشکلات این صندوق‌ها را صرفا به موضوع سن و سابقه اشتغال خلاصه کرده و از این منظر قابل انتقاد است.

«علی حیدری» کارشناس حوزه رفاه و تامین اجتماعی در گفت‌وگو با ایسنا، اصلاحات بیمه‌ای را به ترتیب شامل سه دسته اصلاحات «سیستماتیک»، «پارامتریک» و «فنی و مهندسی یا اجرایی» دانست و یکی از اشکالات وارده به مصوبه اخیر مجلس را ورود به فاز اصلاحات پارامتریک، آن هم قبل از انجام اصلاحات سیستماتیک خواند.

وی با اشاره به تفاوت بیمه‌های تجاری با بیمه‌های اجتماعی گفت: در بیمه‌های تجاری تغییرات و اصلاحات سالانه انجام می‌شود. مثلا شرکتی خودرویی را بیمه می‌کند اما پس از ارزیابی وقتی می‌بیند خسارت نسبت به سالی که بیمه را انجام داده بیشتر است، برای سال بعد یا ضریب حق بیمه را افزایش یا خدمات را کاهش می‌دهد لذا در این بیمه‌ها، شرکت‌ها با اعمال قواعد نسبی خود را مصون نگه می‌دارند اما در بیمه‌های اجتماعی عکس این حالت وجود دارد و تغییر و تحولات چند دهه‌ای است یعنی محاسبات صورت گرفته برای چند دهه در نظام بیمه‌ای حاکم می‌شود. این گونه است که هر تغییری، اثرات وسیعی بر جای می‌گذارد. مثلا بیمه‌شده‌ها انتظار دارند اگر تورم افزایش می‌یابد، دریافتی آنها هم به همان نسبت افزایش یابد.

این کارشناس تامین اجتماعی تاکید کرد: اینکه صندوق‌های بازنشستگی دچار مشکل هستند بدیهی است اما اینکه نمایندگان صرفا سن و سابقه را برای حل بحران صندوق‌ها در نظر گرفته‌اند، محل تامل است. تنها بخشی از مشکلات صندوق‌های تامین اجتماعی و بازنشستگی کشوری مربوط به سن و سابقه بیمه‌پردازی و بازنشستگی است و بخش دیگر آن ناشی از عدم پرداخت حق بیمه‌هایی است که دولت‌ها طی چند دهه نپرداخته و به‌روی هم انباشته شده است. همچنین استفاده از نیروی کار خارجی غیرمجاز در ایران که به‌روی فرصت‌های شغلی ایرانیان نشسته و جایگزین آنها می‌شود نیز مهم است چرا که اینها مشمول بیمه نیستند در نتیجه حق بیمه پرداختی به صندوق‌ها نیز کاهش می‌یابد.

حیدری، واردات و قاچاق بی‌رویه کالا را نیز علت دیگر کاهش اشتغال ملی و ورودی بیمه‌پردازان به صندوق‌ها دانست و خاطر نشان کرد: الکترونیکی شدن خدمات و کسب و کارهای آنلاین هم به لحاظ اینکه قوانین و مقررات به‌روز نشده و این دسته از مشاغل نیز مشمول بیمه نیستند، علتی دیگر در بحران صندوق‌هاست. علاوه بر تحریم‌ها، کاهش رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری در دهه گذشته به اندازه‌ای بود که حتی استهلاک صنعت را هم پوشش نمی‌داد لذا تمامی این عوامل در بحران مذکور موثر بوده و با توجه به شرایط یاد شده اینکه فقط به یکی از این عوامل آن هم بدون انجام اصلاحات سیستماتیک توجه کنیم، قابل تامل است.

اصلاحات بیمه‌ای باید منطبق با شرایط اقتصادی و اجتماعی باشد

این کارشناس رفاه و تامین اجتماعی ضمن یادآوری اینکه در دنیا متناسب با شرایط اقتصادی، اجتماعی و جمعیتی اصلاحات خاص بیمه‌ای صورت می‌گیرد، گفت: مجلس در مصوبه اخیر خود برای برقراری مستمری بازنشستگی، میانگین حقوق دو سال آخر را مبنای برقراری حقوق و مستمری قرار داد حال آنکه بسیاری کشورها برای اینکه مانع سواری رایگان بیمه‌شدگان شوند یا تشویق کنند افراد را جهت مشارکت بیمه‌ای، به سوی «تمام‌شماری» حرکت کرده یا «سنوات» بیشتری را جهت برقراری مستمری در نظر می‌گیرند. البته این کشورها نرخ تورم خیلی پایین که اشتغال و توان مالی بالاتر از حداقل تعیین شده دولت را دارد و می‌خواهد خدمات بالاتری دریافت کند باید با پرداخت حق بیمه بالاتر، خدماتی مازاد دریافت کند. وقتی اصلاحات سیستماتیک را انجام نداده و نظام چندلایه راه‌اندازی نکرده‌ایم پس نظام رگولاتوری جهت نظارت بر صندوق‌های بیمه و همچنین پایگاه اطلاعات را ایجاد نکرده‌ایم. در این صورت وقتی می‌خواهیم به سمت اصلاحات پارامتریک مثل افزایش سن بازنشستگی حرکت کنیم، مقاومت ایجاد می‌شود.

اصلاحات بیمه‌ای ضروری است، اما منطقی نیست

حیدری که انجام اصلاحات در نظام بیمه‌ای را به دلیل متغیرهای اقتصادی و اجتماعی امری طبیعی و به‌حق می‌داند، گفت: اصلاحات بیمه‌ای نیازمند مقدمات و پیش‌نیازهایی است که همان شکل‌گیری نظام چندلایه است که در ایران هنوز رخ نداده است.

این کارشناس به دیگر تناقضات مصوبه مجلس اشاره کرد و گفت: در فصولی از برنامه هفتم به موضوع تامین اجتماعی ورود شده. مثلا دو شغل دیگر نیز جزو مشاغل سخت و زیان‌آور معرفی شد یا قانونی جدید تصویب شده که براساس آن سابقه بیمه‌پردازی روستاییان و عشایر کاهش می‌یابد. اینها با بند اصلاحات پارامتریک نمایندگان درباره افزایش سن بازنشستگی و ایجاد سنوات اشتغال در تناقض است.

وی مصوبه نمایندگان را حتی دارای ایراد شکلی دانست و ادامه داد: در بند یک تا ۵ ماده ۲۹ گفته شده افراد بنابر سنوات خود چند ماهی باید بیشتر اشتغال داشته باشند تا بازنشسته شوند اما در تبصره ۵ همین بند گفته «دستگاه‌ها اگر به نیروی خود نیاز نداشتند، می‌توانند وی را زودتر و بدون رعایت چهار بند دیگر بازنشسته کنند» یعنی اصلاحات پارامتریک با نظر رئیس سازمان و دستگاه می‌تواند کنار گذاشته شود.

شل کردن قانون با اختیاری کردن بازنشستگی

حیدری ادامه داد: در بند ۶ ماده ۲۹ برنامه هفتم هم گفته شده «بازنشستگی افرادی که خودشان تقاضای بازنشستگی دهند، بدون رعایت بند ۱ تا ۵ این ماده بلامانع است». چنین بندهایی عملا قانون را شل کرده است. اصلاحات پارامتریک که دیگر نمی‌شود اختیاری باشد، لذا بند تبصره‌های ۵ و ۶ عملا بند «ه» این ماده برنامه هفتم را از حیض انتفاع خارج کرده در حالی که در حال حاضر بیمه‌شدگان باید حداقل ۲۵ و ۳۰ سال سابقه داشته باشند تا بازنشسته شوند. نکته جالب دیگر اینکه نوشته شده «حقوق بازنشستگی آنان مطابق این سند برقرار خواهد شد» در حالی که اینجا سندی نداریم. معلوم است که این متن از جایی یا زیرمجموعه‌ای از احکام برداشته و به این بخش برنامه هفتم الصاق شده است.

به گفته این کارشناس، استفاده از ادبیات کارگزینی، پرسنلی و امور اداری در بندهای یک تا ۵ ایراد دیگر وارده است چرا که نشان می‌دهد تدوین کنندگان این طرح فرق بین بازنشستگی با بیمه بازنشستگی را متوجه نبودند چرا که بازنشستگی یکی از حالات استخدام است که فرد پس از مدتی، از کار افتاده، اخراج، بازنشسته، بازخرید یا فوت می‌کند لذا بازنشستگی یکی از حالات استخدام است. اما در بندهای برنامه نوشته شده «سابقه خدمت» و عنوان شده بیمه‌پردازانی که مثلا ۲۵ تا ۲۸ سال سابقه خدمت دارند به سنوات اشتغال آنها به ازای هر سال تا زمان بازنشستگی دو ماه اضافه می‌شود حال آنکه در ادبیات بیمه‌ای به اشتغال و سنوات اشتغال کاری نداریم بلکه صرفا بیمه‌پردازی مهم است. ممکن است فردی شاغل نباشد اما سال‌ها بیمه‌پرداز بوده و یا چند میلیون هستند که اشتغال دارند اما بیمه نشده‌اند یا در مورد بیمه‌شدگان اختیاری، ما کاری با اشتغال و سنوات اشتغالشان نداریم. حیدری با بیان اینکه حتی براساس مصوبه نمایندگان مجلس هر کسی دیرتر سر کار برود اصلاحات پارامتریک کمتر به آن اصابت می‌کند، توضیح داد: کسی که درس می‌خواند و دیرتر و مثلا در ۳۵ سالگی سر کار رفته چون سابقه اشتغالش کمتر می‌شود در نتیجه اصلاحات پارامتریک کمتر به وی اصابت کرده و در نتیجه از این مصوبه منتفع می‌شود. از این رو مصوباتی از این دست باعث «کاهش میل افراد به اشتغال» می‌شود چون سن چنین افرادی بالاست و جزو ریسک‌های گزینشی هستند. می‌خواهند با سابقه کمتر و صرفا به دلیل سن بالا از بازنشستگی برخوردار شوند چون دو سال آخر را هم در برقراری میانگین حقوق لحاظ می‌کنند، پس دریافتی‌شان خیلی کم نمی‌شود.